

Politisk aftale 2022-2025

Mellem konstitueringspartierne
Socialdemokratiet, Venstre, Din Stemme,
Socialistisk Folkeparti, Det Konservative
Folkeparti og Dansk Folkeparti

Overordnet

De overordnede udsigter for Lolland og Lolland kommune har aldrig været bedre. Den faste forbindelse er besluttet sammen med investeringen i en grøn gasledning til Lolland Falster. Investorerne står klar og mange er allerede i gang. Der er fokus på virksomhedsudvikling og fremtidige boligprojekter. For Lolland betyder det nye muligheder for udvikling, der skal udnyttes. Sideløbende er der en række muligheder for at bryde de negative udviklingsmønstre, der har præget egnen i en årrække.

Væksten giver Samtidig udfordringer i form af mangel på medarbejdere. Dette kan blive den største bremse for vækst og skal derfor have fuld opmærksomhed.

Kommunens udvikling skal hvile på en ansvarlig økonomi og en realistisk vurdering af de udfordringer og muligheder, som Lolland står overfor. Centralt i den kommende byrådsperiode bliver at finde den rigtige balance mellem investeringer i Lollands fremtid og behovet for at styrke kommunens tilbud på de borgernære områder.

Omverdensledelse

Lolland Kommune står overfor store forandringer i de kommende år. Konstitueringsgruppen vil sætte sig i spidsen for at forme de forandringer, der vil præge fremtidens Lolland. Potentielt er der tale om grundlæggende ændringer af strukturerne på Lolland, herunder nye grønne industrier, Femern, energiproduktion og – forsyning, boligmarkedet, befolknings- og bosætningsmønstre, klimasikring, balance mellem natur og benyttelse, turisme osv.

En række vigtige valg skal træffes, og der skal derfor formuleres en overordnet strategi for Lollands udvikling i de kommende 20 år og hvilke skridt, der skal tages på vejen derhen. Strategiarbejdet står på skuldrene af kommunens Plan- og udviklingsstrategien og kommuneplanen der vedtages i nær fremtid, byrådets fyrtårnsinitiativer og budgetforliget for 2022. Ligesom initiativer som Nakskov 2030 og Lollands Sydkyst giver bidrag til strategien.

Lolland Kommune har arbejdet målrettet igennem mange år for at nå til en situation en som denne: Nemlig muligheden for grundlæggende forbedringer af Lollands strukturer. Dette arbejde skal udbygges af det nye byråd og kvalificeres med konkrete initiativer, fysisk planlægning og dialog med investorer, borgere og interessenter. Da slutresultatet af strategien måske først vil være synligt om 10 og 20 år, er det afgørende at fastlægge konkrete delmål på kort og mellemlangt sigt, der sikrer vedholdende fokus på den strategiske retning.

Grønne muligheder

I sidste periode har vi fået gode rammer omkring den grønne omstilling på plads. Nu er tiden kommet til at høste, og vi vil understøtte, at virksomheder der etablerer sig på Lolland med direkte fremstilling eller forarbejdning af strøm tilgodeses. Vi ønsker lokal jobskabelse og blivende vækst, både inden for øget elektrificering og lagring af energi.

Grøn udvikling skal også i den kommende valgperiode være central for udviklingen af Lolland. Den grønne udvikling vil stå på flere ben:

- Grøn erhvervsudvikling og landanlæg til understøttelse heraf.
- Power to X anlæg og andre industrier skabt af den grønne omstilling
- Lolland Forsyning a/s som aktiv i investeringer i og omlægning til grøn energiforsyning på Lolland
- Klimasikring, naturgenopretning og miljø

Der er enighed om at bruge den grønne omstilling som motor for vækst og udvikling på Lolland. Der er endvidere enighed om, at en yderligere udbygning af energiproduktion på Lolland skal have baggrund i realiseringen af væsentlige vækstpotentialer for Lolland i form af beskæftigelse og omsætning.

Der er endvidere enighed om at nedsætte en bredt sammensat grøn tænketank, der kan bidrage til at sikre inddragelse og friske perspektiver i de grønne muligheder.

Femern

Femernprojektet vil påvirke alle dele af livet på Lolland i de kommende år. Der udarbejdes i 2022 en ny samlet Femernstrategi, der samler det brede spektrum af indsatser. På det strategiske niveau skal følgende tiltag i forbindelse med Femernprojektet have særligt fokus:

- Permanentgørelse af produktionsanlægget herunder de miljømæssige forudsætninger herfor og ikke mindst forudsætningen om, at produktionen skal ske med teknisk vand.
- Udformning, planforhold og ejerskab i forhold til det nye forland vest for Rødbyhavn
- Turismeudvikling på Lolland med fokus på Sydlolland
- Rekruttering og bosætning direkte afledt af Femernprojektet

Boliger og bosætning

En forudsætning for bosætning på Lolland er, at fremtidens boliger også afspejler fremtidens behov. Der er derfor behov for:

- Nye boliger og boligområder, så der er relevante boligtilbud til alle borgere, der ønsker at bo på Lolland.

- Fortsat reduktion af antallet af utidssvarende boliger
- Byforskønnelsesinitiativer som de allerede er besluttet for Nakskov og Rødby. I takt med udviklingen kan det være relevant at overveje tilsvarende initiativer i andre udvalgte geografier.
- Fremtidens boligtilbud til ældre. Ud over Ældre- og Omsorgsudvalgets opgave med at fastlægge fremtidens plejeboligstruktur er der en væsentlig opgave med at tilvejebringe boligtilbud, der er attraktive for en bredere gruppe af ressourcestærke seniorer – den næstsidste bolig. Det forventes i fremtiden, at kun en mindre andel af seniorer vil efterspørge traditionelle ældre- og plejeboliger. I stedet forventes flere at efterspørge andre boligformer som seniorbofællesskaber eller ordinære boliger, der i størrelse og udformning afspejler det liv, de ældre ønsker at leve.

Rekruttering

Mangel på kvalificeret arbejdskraft er en tiltagende udfordring for alle virksomheder på Lolland herunder også kommunen. Manglen på arbejdskraft gælder alle kategorier fra ufaglærte til højtuddannede specialister. Løsning af udfordringen kræver en bredspektret indsats:

- Rekruttering af udenlandsk arbejdskraft, herunder aktiv tiltrækning af udenlandske familier med et samlet tilbud, der omfatter job, bolig, skole og sprog.
- Tiltrækning af dansk arbejdskraft. Såvel beskæftigelsesmuligheder som øget fokus på kvaliteterne i geografier som Lolland giver øget mulighed for rekruttering og bosætning, der skal udnyttes.
- Opkvalificering af ledige
- Opkvalificering af eksisterende arbejdskraft
- Tilpasning af drift til forhåndenværende arbejdskraft. For eksempel gennem målrettet anvendelse af teknologiske løsninger til erstatning for personaleressourcer.

Rekrutteringsindsatsen gælder både snævert for kommunens egen virksomhed, hvor især de store serviceområder og ikke mindst ældreplejen vil være i fokus, og den bredere indsats der omfatter hele det lokale arbejdsmarked. Især hvad angår det sidste forudsætter løsninger et tæt og forpligtende samarbejde mellem virksomheder, kommune og uddannelsesinstitutioner.

Økonomi

Lolland Kommune har en strukturel ubalance i økonomien. Skabelse af balance i kommunens økonomi er en forudsætning for investeringer i fremtiden og opretholdelse af et stabilt serviceniveau sammenligneligt med landsgennemsnittet for kommunens borgere.

Balance i kommunens økonomi realiseres gennem:

- Forhandling med staten om retfærdige finansieringsvilkår for kommunens drift inden for rammerne af den kommunale udligning. Først og fremmest ønskes et indtægtsgrundlag, der rent faktisk afspejler kommunens reelle udgiftspres. Sekundært andre tiltag i form af låneadgang, planmuligheder, arealoverdragelse og andet, der indirekte styrker kommunens strukturelle økonomi.
- Måltrettede investeringer i udviklingsinitiativer, der styrker kommunens indtægtsgrundlag på lang sigt.
- Løbende udvikling, tilpasning, prioritering og effektivisering af kommunens drift.

Lolland Kommunes service og drift

Der er igennem de seneste år udarbejdet en lang række analyser af kommunens store driftsområder. Både interne analyser i forbindelse med fagudvalgenes arbejde og eksterne analyser i forbindelse med især udligningsdiskussionen. Samlet set repræsenterer de et væld af viden om kommunens driftsvirksomhed, der skal gøres aktiv for byrådets videre arbejde med udviklingen af kommunens organisation. Lolland kommune er en moden organisation, og starten på den nye byrådsperiode er en god anledning til at gøre status på de store driftsområder og vurdere om fortidens løsninger også skal være fremtidens løsninger. I tilknytning til dette drøftes det med MED-organisationen, om der er perspektiv i igen at gennemføre en proces omkring medarbejderdrevet innovation.

Børn- og skoleområdet

- Ro om struktur på skole og dagtilbudsområdet
- Evaluering af specialundervisningsområdet (besluttet af udvalget i 2021)
- Undersøgelse af mulighed for frokosttilbud på daginstitutionsområdet.
- Overgange fra grundskole til ungdomsuddannelse herunder erhvervsbrobyggere. Et trekommunalt pilotprojekt udløber i starten af 2022 og det skal besluttes, hvordan Lolland kommune fremadrettet vil drive denne indsats
- Normeringer i SFO'er og daginstitutioner. Blandt konstitueringspartierne er der et ønske om at vurdere muligheden for bedre normeringer i kommunens daginstitutioner og SFO'er.

Fritids-, kultur og folkesundhedsområdet

- Landsbyklynger. Der vil være fokus på konkrete resultater. Den grundlæggende ramme for landsbyklyngerne er etableret, men arbejdet med at sikre at intentionerne omsættes til realiteter forestår. Dette skal ske i tæt samarbejde med landsbyklyngerne.

- Optimering af eksisterende halkapacitet. Analysegrundlaget er tilvejebragt før coronanedlukningen og skal nu gøres aktivt i den fremtidige planlægning
- Foreningstilskud. Konstitueringspartierne ønsker en vurdering af mulighederne for og konsekvenserne af at ændre foreningstilskudsmodellen, så den bedre imødekommer foreningernes behov.
- Sundhed på tværs. Muligheder for samarbejde med foreninger om genoptræning og motion

Nye dialogformer og øget medborgerskab bliver sammen med kommunikation og formidling tværgående pejlemærker for det nye byråd. Det forventes ikke, at alle skal vide alt, men det skal være lettere at finde information og være aktiv i dialogprocesser og høringer. Inddragelse og medborgerskab er en opgave for hele byrådet. Fritids-, Kultur og Folkesundhedsudvalget får til opgave at udarbejde forslag til nye inddragelsesformer til inspiration for alle udvalgs arbejde.

Ældre- og omsorgsområdet

Der skal primært være fokus på strategiske indsatser. Særligt fremtidens boliger til ældre, såvel egentlige plejeboliger som almindelige boligtilbud egnet til ældre.

Livskvalitet på plejecentrene i bred forstand vil være et særligt fokusområde for Ældre- og Omsorgsudvalget.

Sideløbende med dette skal ældre- og omsorgsområdet, i lighed med de øvrige driftsområder, have et generelt eftersyn, hvor organisation, arbejdsgange, teknologiske løsninger med videre bringes til fornyet drøftelse.

Social- og arbejdsmarkedsområdet

I de kommende år vil rekrutteringsudfordringen være centralt for udvalgets arbejde. Med den store efterspørgsmål på alle typer arbejdskraft står Lolland med både en enestående mulighed for at give flere af kommunens borgere en tilknytning til arbejdsmarkedet, men samtidig også med en stor udfordring med at tilvejebringe den fornødne arbejdskraft.

Social- og arbejdsmarkedsudvalget har en helt central rolle i at udnytte alle lovgivningens muligheder for at bruge opsvinget til social omstilling og aktiv formidling af arbejdskraft. Udvalgets arbejde vil ske i sammenhæng med den bredere indsats, der er forankret i Økonomiudvalget.

Et andet særligt fokusområde er den store andel af kommunens borgere, der ender med varig forsørgelse. Initiativer, der kan imødegå denne udvikling, vil ligeledes skulle prioriteres.

Maribo 25. november 2021

Holger Schou Rasmussen
Borgmester

Tine Vinther Clausen
Gruppeformand (Venstre)

Vibeke Grave
Gruppeformand (Socialdemokratiet)

Henning Alfred Rasmussen
Gruppeformand (Din Stemme)

Eric Steffensen
Gruppeformand (Dansk Folkeparti)

Lars Christiansen
Gruppeformand (Socialistisk
Folkeparti)

Henrik Jacobsen
Gruppeformand (Det Konservative
Folkeparti)